

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

Establishments Desirable Characteristics of Professional Skill Internship for Vocational Students: Case Study, Institute of Vocational Education, Central Region 4

ธัญญารักษ์ บุญยืน¹และธนภพ โสตรโยม²

Thanyaporn Bunyun¹ and Thanapop Soteyome²

¹ นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

E-mail: faifai101032@gmail.com

² อาจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

E-mail: thanapop.s@rmutp.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการที่ให้นักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ 2) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ และ 3) เปรียบเทียบระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ และจำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการที่ผ่านการรับนักเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ จำนวน 103 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ANOVA วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย พบว่า 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการที่ให้นักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นธุรกิจพาณิชย์กรรม ซึ่งดำเนินธุรกิจมาแล้วเป็นระยะเวลา 5-10 ปี โดยมีจำนวนพนักงานไม่เกิน 10 คน และสถานประกอบการต้องการนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพจำนวน 2 คน 2) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และ 3) เปรียบเทียบระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ และจำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถานประกอบการ สถาบันการอาชีวศึกษา

บทคัดย่อ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

Abstract

The purposes of research were to : 1) study basic information to allow students to practice professional skills related to Home Economics program, 2) study desirable characteristics of students, and 3) compare the demand level students with professional skills curriculum for the Certificate of Vocational Education in Home Economics of establishment classified by type of establishment duration of operation ,number of employees in establishment and the number of students practicing professional skills required. The population of this study were owner or manager passed students with Curriculum for the Certificate of Vocational Education in Home Economics 103 people. The questionnaires were used as tool for data. The statistical analysis used in data analysis by using statistical computer software for a social study were frequencies distribution, percentages, mean, standard deviation and ANOVA.

The result of this research shown that : 1) that was study basic information to allow students to practice professional skills related to Home Economics program found that establishment mostly commercial which has been in business for 5-10 years with no more than 10 employees and the establishment requires 2 students, 2) that was study desirable characteristics of students found that overall the demand level students with professional skills curriculum for the Certificate of Vocational Education in Home Economics in a very high level when considering each aspect, and 3) which compared the demand level students with professional skills Curriculum for the Certificate of Vocational Education in Home Economics classified by type of establishment ,duration of operation and number of students practicing the result were not significantly different and That were comparing them individually and individually no different statistical significantly at the .05 level.

Keywords : Desirable Characteristics, Internship Student, Home Economics, The Establishments, Institute of Vocational Education, Central Region 4

1. บทนำ

สถานการณ์ด้านความต้องการกำลังคนของประเทศไทย ในระยะ 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2553-2557) มีแนวโน้มต้องการกำลังคนที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรมและธุรกิจบริการรวม 2.7 ล้านคน โดยในปี พ.ศ.2557 ภาคเกษตรมีความต้องการกำลังคนเพิ่มขึ้น 600,000 คน ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการกำลังคนเพิ่มขึ้น 400,000 คน และในภาคธุรกิจบริการมีความต้องการกำลังคนเพิ่มขึ้น 1.7 ล้านคน จากเดิมที่ในปี พ.ศ.2553 มีความต้องการอยู่ 15 ล้าน 7.9 ล้านคน และ 15.4 ล้านคนตามลำดับ แต่ในทางกลับกันมีการลดลงของนักเรียนสายอาชีพ ดังนั้นในการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตั้ง

เป้าหมายการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีวศึกษาจากปัจจุบัน (พ.ศ.2553) สัดส่วนผู้เรียนสายอาชีวศึกษา : ผู้เรียนสามัญศึกษา = 36.23 : 63.77 เป็น 60 : 40 ในปี พ.ศ.2561 เพื่อรองรับความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานของประเทศ [1]

การจัดการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดเน้นในการพัฒนาและยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิต คือ นักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม โดยสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของกระบวนการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ในการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ โดยได้กำหนดเป็นหลักการของหลักสูตรที่มุ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสร้างทักษะ สร้างคุณธรรม และสร้างสติปัญญาจากแหล่งวิทยาการ

สถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีวศึกษาได้นอกจากนั้นยังได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรเพื่อให้การศึกษาและการฝึกอบรมที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพโดยตรง การฝึกงานจะเป็นการเพิ่มพูนทักษะ คุณธรรม สติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ ได้ตระหนักในสิทธิ หน้าที่ตนและผู้อื่น เพื่อให้เข้าใจในปัญหาเศรษฐกิจสังคมของโลกปัจจุบันและสามารถปรับตัวให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข [2] สอดคล้องกับหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ มีเป้าหมายที่สำคัญคือ ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต ความรู้ทางคหกรรมสามารถนำไปใช้ได้ทั้งชีวิตประจำวันและเพื่อประกอบอาชีพ เป็นวิชาที่คำนึงถึงการให้บริการที่รับผิดชอบต่อสังคม เป็นศาสตร์ที่เกิดจากการประยุกต์ความรู้ความสามารถหลายสาขาที่ครอบคลุมการให้ความรู้และการจัดบริการ พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคล เพื่อยกและปรับปรุงคุณภาพชีวิตมนุษย์ อีกทั้งยังเป็นวิชาชีพที่จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสนับสนุนการผลิตและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดความนิยมของผู้บริโภค

ปัจจุบันสถานศึกษาถือเป็นอีกหนึ่งสถาบันที่ต้องแบกรับความคาดหวังของสังคมในการเป็นเสาหลักแห่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในยุคที่โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว [3] ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ใช้ นักเรียนในแต่ละปี การศึกษามีนักเรียนจากสถาบันต่างๆ จำนวนมากที่จะต้องออกฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ในสถานประกอบการต่างๆ ซึ่งสถานประกอบการเหล่านั้นมีสิทธิ์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการอนุญาตให้นักเรียนเข้ารับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ สถานประกอบการที่ให้โอกาสแก่นักเรียนฝึกงานย่อมมีความคาดหวังว่านักเรียนฝึกงานนั้นมีคุณสมบัติตรงหรือใกล้เคียงกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับลักษณะของงานในสถานประกอบการนั้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความร่วมมือกับทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เพื่อการวางแผนการจัดการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพร่วมกับสถานศึกษา เน้นการปฏิบัติและร่วมมือกับสถานประกอบการในการรับ

นักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติงานจริง (Learning by Doing) และเพื่อให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการก่อนสำเร็จการศึกษา [4] ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ตามความต้องการของสถานประกอบการที่มีเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เข้ารับการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพเพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในด้านต่างๆ ที่จำเป็นในการฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อความสามารถของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ ซึ่งจะมีผลต่อการตอบรับนักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพในรุ่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการที่ให้นักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

2.2 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ และจำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานประกอบการที่ผ่านการรับนักเรียน สาขาวิชา คหกรรม

บทควาณวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ โดยสถานประกอบการนั้น เป็นสถานประกอบการที่สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 (ประกอบด้วยวิทยาลัย 5 แห่ง ดังนี้ 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม 2) วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี 4) วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี และ 5) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี) ส่งนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ เป็นจำนวน 103 ราย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด [5]

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaires)

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ส่งถึงสถานประกอบการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคนที่เป็กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยส่งถึงเจ้าของสถานประกอบการ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีจัดเตรียมของติดสแตมป์พร้อม กับกำหนดวัน เวลา เพื่อให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ และเก็บด้วยตนเองที่สถานประกอบการ โดยใช้ระยะเวลา ในการเก็บข้อมูลประมาณ 4 สัปดาห์จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับต่อไป

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่า

ร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) เปรียบเทียบระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงาน ในสถานประกอบการและจำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance : ANOVA) กรณีพบความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานประกอบการ ที่ให้นักเรียนเข้าฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่าสถานประกอบการ ร้อยละ 35.00 เป็นธุรกิจพาณิชย์กรรม ซึ่งร้อยละ 35.00 ดำเนินธุรกิจมาแล้วเป็นระยะเวลา 5-10 ปีโดยร้อยละ 44.70 มีจำนวนพนักงานไม่เกิน 10 คน และสถานประกอบการ ร้อยละ 42.70 ต้องการนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ จำนวน 2 คน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยแสดงเป็นภาพรวม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของสถานประกอบการ โดยภาพรวม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	μ	σ	ระดับความต้องการ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.24	0.27	มาก
ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย	4.18	0.20	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	4.18	0.28	มาก
โดยภาพรวม	4.20	0.23	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ และจำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ พบดังนี้

1) ประเภทสถานประกอบการ พบว่า ประเภทสถานประกอบการกับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ พบว่า ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการกับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ โดยภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ พบว่า จำนวนพนักงานในสถานประกอบการกับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของสถานประกอบการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) จำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ พบว่า จำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการกับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์

บทควาณวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ พบว่า โดยเฉลี่ยรวมด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก มีเพียงจำนวน 6 ข้อ ที่สถานประกอบการมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกงต่อตนเองและผู้อื่น ไม่ประพฤติผิดศีลธรรม จาริตประพฤติ ตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษย์ แต่งกายเรียบร้อย สะอาดเหมาะสมกับลักษณะงาน และพูดจาเป็นที่น่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องการพนักงานที่มีความซื่อสัตย์เสียสละเพื่อประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นคนดีมีความรับผิดชอบ ต่อการทำงาน นอกจากนั้นแล้วยังต้องเป็นคนที่มีจิตใจงาม ไม่เอารัดเอาเปรียบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีพฤติกรรมในการแสดงออกที่ดี เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีสุขภาพอ่อนโยน อ่อนน้อมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงานระดับอาชีวศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากการฝึกงานหรือการปฏิบัติงานในหน่วยงานสถานประกอบการ เอกชน มักจะเป็นลักษณะงานประเภทการให้บริการส่วนมาก อาจกล่าวได้ว่า สถานประกอบการต่างๆ หลายแห่งสนใจคุณภาพด้านบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบ โดยให้เหตุผลว่าความรู้ทางวิชาการต่างๆ ทั้งหลายสามารถนำไปฝึกในโรงงานได้ อยู่ตลอดเวลาเพราะมีของใหม่ๆ ที่ทันสมัย แต่ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ต้องมีมาตั้งแต่ต้น ซึ่งสอดคล้องกับ โสภารวรรณ [6] ผลการวิจัย พบว่า ข้อมูลคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ไม่

สอดคล้องกับข้อมูลบางด้าน คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การรักษาความลับของหน่วยงานอยู่ในระดับมากที่สุด การเป็นผู้ปกป้องรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ของหน่วยงานอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเมตตาอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับอัญชลีภรณ์ [7] ผลการวิจัย พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานประกอบการมีระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้ประพฤติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและเป็นผู้ไม่เสเพลเสพติดและมั่วสุมอบายมุข ไม่สอดคล้องกับอนุรักษ [8] ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของนักเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที มีความประพฤติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เห็นแก่ตัว มีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับณัชชฌา [2] ผลการวิจัย พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ลำดับแรกคือ นักศึกษามีจิตพร้อมบริการและมีน้ำใจในการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น รองลงมาคือ นักศึกษามีการควบคุมอารมณ์ได้ดี และมีทัศนคติที่ดีต่องาน นักศึกษามีความรับผิดชอบสูง มีระเบียบวินัย นักศึกษามีความอดทนอดกลั้น และนักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองตรงต่อเวลา สอดคล้องกับสมหมาย [9] ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริตรับผิดชอบงาน มีน้ำใจไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน มีความขยันหมั่นเพียร ตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีวินัยในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มีความสามัคคีในหมู่คณะ และเพื่อนร่วมงาน มีความสุขภาพอ่อนโยน อ่อนน้อมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีบุคลิกภาพที่ดี รักษา

ความสะอาด แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นคนประหยัด มีธยัสถ์ อดออม รู้จักใช้เงิน สอดคล้องกับเจียมจิตร [10] ผลการศึกษา พบว่า องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 มีจำนวน 8 องค์ประกอบ คือ การรับอาสาช่วยผู้อื่น การดูแลรักษาของส่วนรวม การมีน้ำใจการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อสังคม การใช้ของสาธารณะอย่างทะนุถนอม การได้รับ แบบอย่างที่ดีการมีความรับผิดชอบและการรู้จักหน้าที่ ทั้งนี้ องค์ประกอบการรับอาสาช่วยผู้อื่นสูงกว่าองค์ประกอบอื่น ทั้งนี้เป็นเพราะการรับอาสาช่วยผู้อื่นนั้นเป็นเรื่องของจิต ที่เกิดจากตนเอง เรียกว่า ตัวแปรภายในและการพัฒนา จิตสาธารณะให้กับเด็กมักใช้การพัฒนาทางปัญญา โดยในการ พัฒนาที่กระบวนการทางปัญญานั้น มีความเชื่อพื้นฐานที่ว่า กระบวนการปัญญามีผลต่อพฤติกรรมและการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม สามารถกระทำได้โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ทางปัญญา สอดคล้องกับธีรวัฒน์ [11] ผลการวิจัย พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์และคุณธรรมจริยธรรม ผู้จัดการแผนก บุคคลและฝึกอบรมส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า ควรมีทัศนคติที่ดีต่องานบริการ รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบต่อ งานที่ปฏิบัติ และปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ ในระดับเห็นด้วยมากกว่าควรมีนิสัยในการให้อภัยผู้อื่น โดยอาศัย เหตุผลแห่งความเป็นจริงตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ เข้าใจและยอมรับสภาพปัญหาของตนเองและ ผู้อื่นและยอมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และตอบ คำถามผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม

2) ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย พบว่า โดยเฉลี่ย รวมด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย สถานประกอบการมีความ ต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก มีเพียงจำนวน 3 ข้อ ที่สถานประกอบการมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ รู้จักให้และรู้จักรับตามโอกาสอันสมควร มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร และมีความสุข รอบคอบ

ละเอียดถี่ถ้วน ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ด้วยการประสานงานร่วมมือกัน ทุกฝ่ายในองค์กรให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เกิดประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน ซึ่งผู้บริหารเห็นว่า ความสำเร็จของงาน ส่วนหนึ่งเกิดจากนิสัยที่รู้จักให้และรู้จักรับตามโอกาส มีความ สุขุม รอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งนับเป็นหัวใจสำคัญของ การดำเนินธุรกิจ ซึ่งธุรกิจจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับ การทำงานอย่างสุขุม รอบคอบ มีความละเอียดถี่ถ้วน สอดคล้อง กับโสภารธรรม [6] ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการด้าน ลักษณะนิสัย ด้านอุปนิสัยส่วนตัว โดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความขยันและอดทน ตรง ต่อเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด มีความสุภาพอ่อนน้อม วางตน ได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมหมาย [9] ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ ได้แก่ มีความ เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ให้ความรักความจริงใจกับเพื่อน ร่วมงาน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ให้เกียรติและ ยอมรับในความสามารถของผู้อื่น สอดคล้องกับอัญชลีภรณ์ [7] ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัด สิงห์บุรีมีระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีทัศนคติ ที่ดีต่อการปฏิบัติงาน มีความสุขุม รอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน ในการทำงาน และสอดคล้องกับมนตรี [12] ผลการวิจัย พบว่า ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เอื้ออาทรและจริงใจ ต่อเพื่อนร่วมงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และ บุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม มีมารยาทและเข้ากับผู้อื่นได้ดี

3) ด้านทักษะทางปัญญา โดยเฉลี่ยรวมด้าน ทักษะทางปัญญา สถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

บทควาณวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ศึกษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

ส่วนใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก มีเพียงจำนวน 4 ข้อ ที่สถานประกอบการมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาระบบการทำงานมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้มีการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และมีความรู้ความสนใจในสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างเป็นปัจจุบัน อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะในด้านวิชาชีพเฉพาะเพื่อเตรียมผู้เรียน เข้าสู่ตลาดแรงงานและอาจกล่าวได้ว่า อาชีวศึกษา คือ การเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่างๆ จะต้องให้มีการศึกษาวิชาชีพพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์และฝึกฝนภาคปฏิบัติเพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่งๆ ซึ่งสอดคล้องกับธีรวัฒน์ [11] ผลการวิจัย พบว่า ด้านความรู้ทางวิชาพื้นฐาน ผู้จัดการแผนกบุคคลและฝึกอบรมส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมาก ว่าควรมีความรู้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ มีความฉลาด และปฏิภาณไหวพริบและรู้และมีความสามารถที่จะทำให้ ตนและผู้อื่นมีความสุข นอกจากนี้มีความคิดเห็นด้วยว่า ควรมีความรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พื้นฐานที่จำเป็นต่องานและมีความรู้ในด้านการปกครอง กฎหมาย การเมืองที่จำเป็นต่องาน สอดคล้องกับณัฏฐา [2] ผลการวิจัย พบว่า ด้านความสามารถทักษะด้านภาษาและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับแรกคือ นักศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหา ได้ดี รองลงมา คือ นักศึกษามีความสามารถในการติดต่อ สื่อสารได้ดี นักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ได้อย่างดีทั้งทางด้านการอ่าน การพูด การเขียน นักศึกษามีความสามารถในประสานงานได้ดีและนักศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดี สอดคล้องกับพัฒนา [13] ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามความต้องการของหัวหน้างานในสถานประกอบของนิคม

อุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้มีความสามารถในงานที่ถูกกำหนดให้ เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรการปฏิบัติงาน อย่างประหยัดและเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน เจตคติของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้ที่ไม่เสเพลเสพติด เป็นผู้ที่ไม่มั่วสุมอบายมุข และเป็นผู้ที่ประพฤติตามกฎระเบียบ ของสถานประกอบการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน ทักษะในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาระบบการทำงาน เป็นผู้มีทักษะในการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีทักษะในการประมวลข้อมูลและเป็นผู้มีทักษะในการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับมนตรี [12] ผลการวิจัย พบว่า ด้าน วิชาการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องตามหลักวิชาเกี่ยวกับการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุด รองลงมาคือ สามารถปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน ให้ได้ดีขึ้นเสมอ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร มีความมุ่งมั่นต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีความตั้งใจในการ ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รู้จักพิจารณาและสังเกตวิธี การทำงานของผู้อื่น และสอดคล้องกับสมหมาย [9] ผลการ วิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริการต่อคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีความรู้ในสาขาวิชาชีพ ที่ศึกษามา มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้ เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ สำหรับด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีทักษะในการสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน มีทักษะ

ในการปฏิบัติตามสาขาวิชาที่ศึกษามา มีทักษะในการใช้ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรในการปฏิบัติงาน

4) เปรียบเทียบระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ ของสถานประกอบการ จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ ระยะเวลาในการดำเนินงานของกิจการ จำนวนพนักงานในสถานประกอบการและจำนวนนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพที่ต้องการ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับพัฒนา [13] การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามความต้องการของหัวหน้างานในสถานประกอบการของนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า หัวหน้างานในสถานประกอบการของนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีประเภทอุตสาหกรรมต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านความรู้ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และด้านเจตคติแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า หัวหน้างานที่มีประเภทอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ ด้านทักษะในการปฏิบัติงานและด้านเจตคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับมนตรี [12] ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมหมาย (2553) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานตามความต้องการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในเครือข่ายภาคตะวันออกที่ 1 ของผู้บริหารจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารที่มีจำนวนผู้ร่วมงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในเครือข่ายตะวันออกที่ 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารในแต่ละส่วนหรือศูนย์ของบริษัท ทีโอที มีการรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงานทุกคนและมีแนวทางในการคัดเลือกพนักงานเข้ามาปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นไม่ว่าจะอยู่ในจำนวนผู้ร่วมงานระดับใดก็ตาม ทุกส่วนงานมีขั้นตอนและกระบวนการทำงานเหมือนกัน จึงทำให้ผู้บริหารมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอัญชลีภรณ์ [7] ผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดสิงห์บุรีตามประเภทธุรกิจ คือ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1) จากผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และมีความสุข รอบคอบ ละเอียดลิ้นว่น ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยท่ามกลางคุณค่าทางจิตใจของวัยรุ่นไทยผูกยึดไว้กับวัตถุ ทำให้ห่างจากศิลปวัฒนธรรม บริบทพื้นที่ เช่น ระบบการติดต่อสื่อสารระบบไร้สาย ระบบไฮเทคเทคโนโลยีเข้ามาบดบังขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมความเป็นอยู่แบบดั้งเดิมไปอย่างสิ้นเชิง ทำให้การปลูกฝังให้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมทั้งการเสียสละให้ผู้อื่น กลายเป็นเรื่องไม่มีความสำคัญ ดังนั้นสถานประกอบการจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในด้านนี้เป็นลำดับแรก ซึ่งสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดสอนทางด้านนี้ควรปลูกฝัง ปลูกจิตสำนึก และกระตุ้นให้เป็นเรื่องที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบ ซึ่งจะขาดเสียไม่ได้ในการเสียสละซึ่งกัน

บทควาณวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนฝึกประสบการณ์ศึกษาระดับวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ตามความต้องการของสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

และกันหรือต่อผู้ด้อยโอกาสกว่า ฉะนั้นจึงควรบรรจุด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย ลงไปแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) ในทุกรายวิชา ทั้งนี้เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

2) จากผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการนักเรียนฝึกประสบการณ์ศึกษาระดับวิชาชีพจำนวน 2 คน ดังนั้นสถาบันอาชีวศึกษาที่เปิดสอนทางด้านนี้ควรจัดส่งนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์ศึกษาน้อยกว่า 2 คนหรือมากกว่า เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). [ออนไลน์]. การรับนักเรียนสายอาชีพ (เพิ่มเติม) ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ. [สืบค้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2559] จาก: <http://bsq.vec.go.th/innovation/policy.html>.
- [2] ณัฏฐา ตีลาทอง. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงาน สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคระนอง. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- [3] ผู้จัดการออนไลน์. (2552). [ออนไลน์]. ผลวิจัยชี้ ปชช. ตั้ง “ความคาดหวัง” บัณฑิตไทยไม่ต้องเก่งขอแค่ “มหาวิทยาลัย” ใฝ่ใจเพิ่มทฤษฎี-ประสบการณ์. [สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2552]. จาก: <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9520000035029>
- [4] จักรวดีแสง. (2558). การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงานระดับอาชีวศึกษาตามความต้องการของสถานประกอบการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [5] สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4. (2559). [ออนไลน์]. ข้อมูลหลักสูตร. [สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2559] จาก: <http://www.nc.ac.th/inde>.
- [6] โสภารรณ คิมสุขศรี. (2553). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการรับนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษา และสื่อสารมวลชนเข้าฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตรเทคโนโลยี คณะครุศาสตรอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [7] อัญชลีภรณ์ วงษ์คำ. (2550). ความพึงพอใจที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของผู้บริหารสถานประกอบการในจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- [8] อนุรักษ์ บุรณนิต. (2550). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- [9] สมหมาย ชาณสิกขกร. (2553). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามความต้องการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ในเครือข่ายภาคตะวันออกที่ 1. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- [10] เจียมจิตร ไชยลังกา. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงราย.
- [11] ชีรวัฒน์ อัมประคองศิลป์. (2550). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกงานตามทัศนะผู้บริหารระดับ

กลางของสถานประกอบการด้านการโรงแรมใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- [12] มนต์รี ศรีสถาพร. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
นักเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง.
การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- [13] พัฒนะ ธนฤตพุฒิเมธ. (2553). คุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูงตามความต้องการของหัวหน้างานใน
สถานประกอบการของนิคมอุตสาหกรรมจังหวัด
สมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนอาชีวศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.